

Sygn. akt II Ka 400/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Półtorak

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

po rozpoznaniu w dniach 13 października 2017 roku i 9 marca 2018 roku

sprawy **W. K.**

obwinionego z art. 98 kw

z powodu, apelacji wniesionych przez obwinionego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 8 marca 2017r., sygn. akt II W 720/16

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że W. K. niewinnia od zarzucanego mu czynu; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. U. w S. kwotę 619,92 zł (w tym 115,92 zł podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym; koszty postępowania za obie instancje przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 400/17

UZASADNIENIE

W. K. obwiniony był o to, że w dniu 02 września 2016 r. około godziny 11.00 na terenie sklepu (...) przy ul. (...) w S. woj. (...) prowadząc poza drogą publiczną pojazd marki O. (...) o nr rej (...) nie zachował szczególnej ostrożności w trakcie wykonywania manewru cofania, w wyniku czego zmusił kierującą pojazdem marki V. (...) o nr rej (...) do gwałtownego hamowania i zjechania na bok w celu uniknięcia zderzenia,

tj. o wykroczenie z art. 98 kw.

Wyrokiem z dnia 08 marca 2017 r. Sąd Rejonowy w Siedlcach obwinionego **W. K.** uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu przy czym przyjął, iż w chwili jego popełnienia miał on w znacznym stopniu ograniczoną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, który to czyn wyczerpał dyspozycję art. 98 kw w zw. z art. 17 § 2 kw i za czyn ten na podstawie art. 98 kw wymierzył obwinionemu karę grzywny w wysokości 100 złotych; zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. U. kwotę 265,68 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę sprawowaną z urzędu, w tym kwotę 49,68 złotych podatku VAT; zasądził od obwinionego na rachunek Skarbu Państwa 30 złotych tytułem opłaty oraz 554,68 złote tytułem zwrotu wydatków.

Apelację od tego wyroku wnieśli obwiniony oraz jego obrońca.

Apelacja obrońcy zaskarżała wyrok w całości na korzyść obwinionego zarzucając:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 1 § 1 kw i art. 98 kw poprzez uznanie obwinionego W. K. za winnego popełnienia czynu z art. 98 kw – podczas gdy opis czynu przypisanego obwinionemu w wyroku nie

zawierał wszystkich ustawowych znamion wykroczenia z art. 98 kw – co w konsekwencji doprowadziło do skazania obwinionego za popełnienie czynu, który nie był zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia;

2. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, a mianowicie:

- art. 2 § 2, 4, 5 § 2, 7 i 366 § 1 kpk w zw. z art. 8 i 70 § 5 kpw oraz art. 410 i art. 424 § 1 pkt 1 i 2 kpk w zw. z art. 82 § 1 kpw poprzez bezpodstawne odmówienie wiarygodności wyjaśnieniom obwinionego, nienależyte rozważenie treści zeznań świadka Z. Ż. (co w konsekwencji doprowadziło do błędnej oceny, iż dowód ten nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy) oraz bezpodstawne obdarzenie wiarygodnością zeznań pokrzywdzonych P. Ś. i E. O. (co w konsekwencji doprowadziło do poczynienia ustaleń faktycznych sprawy, w sytuacji gdy zeznania tych świadków były niewiarygodne z uwagi na ich sprzeczność);

- art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw poprzez obciążenie obwinionego kosztami postępowania, w sytuacji gdy uiszczenie tych kosztów przez obwinionego byłoby dla niego zbyt uciążliwe z uwagi na jego sytuację materialną;

3. mogący mieć wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę tego orzeczenia poprzez dowolne, sprzeczne z zasadami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego oraz nie znajdujące oparcia w zebranych materiale dowodowym przyjęcie, iż w dacie zdarzenia objętego opisem czynu zarzucanego obwinionemu we wniosku o ukaranie obwiniony wykonywał manewr cofania i zmusił kierującą pojazdem marki V. (...) do gwałtownego hamowania i zjechania na bok w celu uniknięcia zderzenia – co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uznania obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, podczas gdy analiza całokształtu materiału dowodowego nie pozwalała na poczynienie powyższych ustaleń;

4. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec obwinionego za czyn przypisany mu w wyroku poprzez wymierzenie mu kary grzywny w rozmiarze 100 złotych, podczas gdy okoliczności zdarzenia, a zwłaszcza nieumyślny charakter czynu popełnionego przez obwinionego oraz jego ograniczona w stopniu znacznym poczytalność przemawiały za wymierzeniem mu kary nagany.

Podnosząc powyższe zarzuty i powołując się na treść art. 437 § 1 i 2 oraz art. 438 pkt 1, 2, 3 i 4 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uniewinnienie obwinionego od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia lub uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji lub zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia i karze i kosztach postępowania – poprzez wymierzenie obwinionemu za czyn przypisany mu w wyroku kary nagany oraz zwolnienie go w całości od ponoszenia opłat i wydatków w sprawie. Nadto obrońca wnosił o zasądzenie nieuiszczonych w całości ani w części kosztów obrony z urzędu obwinionego w postępowaniu odwoławczym.

Z apelacji osobistej obwinionego wynika, iż nie zgadza się z ustalonym w wyroku stanem faktycznym, jakoby miał dopuścić się zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie. Błędy, których dopuścił się oskarżyciel publiczny, a które zostały następnie powielone przez sąd meriti są tego rodzaju, że musiały skutkować wydaniem wyroku uniewinniającego.

Na wstępie stwierdzić jednak należy, iż Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne, które znalazły się w treści zaskarżonego wyroku. Brak było bowiem podstaw do uwzględnienia zarzutów apelacji obrońcy odnoszących się do naruszenia przez Sąd I instancji art. 2 § 2, 4, 5 § 2 kpk. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnej i wnikliwej analizy całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wskazał czym kierował się odmawiając wiary wyjaśnieniom obwinionego wskazał na poparcie swojego stanowiska obszerną i przekonującą argumentacją. We właściwy również sposób dokonał oceny zeznań P. Ś. i E. O., które w swoich depozycjach opisały

i to w sposób dosyć wyczerpujący zachowanie obwinionego, w szczególności sposób jazdy kierowanym przez niego samochodem O. (...). Ocena tych dowodów odpowiada wymogom art. 7 kpk, tj. wskazaniom wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego stąd nie może być skutecznie kwestionowana przez skarżących. Tym samym Sąd Okręgowy za prawidłowe uznał zawarte w wyroku Sądu I instancji ustalenia zgodnie z którymi obwiniony w dniu 02 września 2016 r. około godziny 11.00 na terenie sklepu (...) przy ul. (...) w S. woj. (...) prowadząc poza drogą publiczną pojazd marki O. (...) o nr rej (...) nie zachował szczególnej ostrożności w trakcie wykonywania manewru cofania, w wyniku czego zmusił kierującą pojazdem marki V. (...) o nr rej (...) do gwałtownego hamowania i zjechania na bok w celu uniknięcia zderzenia.

Przy tak prawidłowo ustalonym stanie faktycznym wyłączone jest jednak przypisanie obwinionemu czynu zabronionego prawem. W. K. oskarżyciel publiczny – Komenda Powiatowa Policji w S. zarzuciła popełnienie wykroczenia z art. 98 kw, jednakże w opisie czynu zamieszczonego we wniosku o ukaranie nie zamieściła jednego ze znamion wymienionych w przywołanym przepisie, a mianowicie zagrożenia bezpieczeństwa innej osoby. Co więcej błąd ten został powielony przez Sąd meriti, który uznając winę obwinionego w zakresie wykroczenia z art. 98 kw nie uzupełnił opisu czynu zarzucanego, a następnie przypisanego W. K. o opisaną wyżej okoliczność, tak aby odpowiadał ten opis dyspozycji art. 98 kw. Wprawdzie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 91) Sąd stwierdził, że działaniem swoim obwiniony „zagroził bezpieczeństwu obu pokrzywdzonych jadących samochodem V.”, jednakże zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego (m. in. w postanowieniu z 22.06.2006 r. sygn. akt IV KK 108/06 w wyroku z 23.06.2010 r. III KK 373/09, LEX nr 598844) znamiona przestępstwa muszą być zamieszczane w sentencji wyroku, w opisie przypisanego mu czynu, a nie tylko w uzasadnieniu wyroku. Należy pamiętać, że opisana wyżej reguła ma zastosowanie również w odniesieniu do wykroczeń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r. III KK 245/09, LEX nr 529630).

Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie ma również i ta okoliczność, że wyrok Sądu I instancji został zaskarżony jedynie na korzyść obwinionego. Powoduje to, iż niemożliwym jest – stosownie do zakazu reformationis in peius – uzupełnienie opisu czynu przypisanego obwinionemu o brakujące znamię z art. 98 kw, czy to przez Sąd Odwoławczy, czy też przez Sąd I instancji po uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania. Tym samym niemożliwym było uznanie winy obwinionego w zakresie zarzucanego mu wykroczenia z art. 98 kw.

Sąd Okręgowy rozważał również czy w oparciu o ustalony w opisie czynu stan faktyczny nie jest możliwym przypisanie W. K. innego czynu prawnie zabronionego w szczególności wykroczenia z art. 97 kw. Rozważany przepis (w brzmieniu obowiązującym od dnia 4 września 2010 r.) przewiduje odpowiedzialność za naruszenie innych, (a więc poza wymienionymi w art. 89 – 96b kw) przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108 poz. 908 z późn. zm.) uczestnika ruchu lub inną osobę znajdującą się na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu, a także właściciela lub posiadacza pojazdu. Z brzmienia przytoczonego przepisu wynika, iż warunkiem do jego zastosowania jest popełnienie czynu na drodze publicznej, w strefie zamieszkania, czy też w strefie ruchu (Komentarz do art. 97 kw, Ryszard Stefański, 01.06.2011 r. Komentarz do art. 97 kw, Wojciech Jankowski, 01.01.2013 r.). Dla ustalenia tej okoliczności, Sąd Okręgowy na etapie postępowania odwoławczego dopuścił dowód z oględzin miejsca zdarzenia, który wykazał, iż do zdarzenia z udziałem pojazdu kierowanego przez obwinionego nie doszło w strefie ruchu. Stosownie do art. z pkt 16 a) Prawo o ruchu drogowym – ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. strefą ruchu jest obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na której wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi. Jak wynika z protokołu oględzin znaków takich brak na parkingu przysklepowym, gdzie doszło do zdarzenia będącego przedmiotem postępowania, dlatego niemożliwa była kwalifikacja przypisanego obwinionemu działania z art. 97 kw. W tej sytuacji Sąd Okręgowy zobligowany był do wydania wyroku uniewinniającego.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 437 § 4 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku. Orzeczenie o wynagrodzeniu za obronę z urzędu uzasadniają art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz § 17 ust. 2 pkt 4 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016 r. w

sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu,
natomiast o kosztach postępowania art. 118 §2 kpsw.